

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Narva Paju Kool
Juhhanovi 3
20609 Narva
Ida-Virumaa

25.11.2022 nr 9.5 2.2/22-
23/7/12

Narva Paju Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 87 lõike 1 ning haridus-ja teadusministri 24.05.2022 käskkirja nr 155 „Volituse andmine riikliku ja haldusjärelevalve teostamiseks, tegevuslubade andmiseks ning huvihariduse õppekavade registreerimiseks Eesti hariduse infosüsteemis“ punkti 4 alusel:

1. Kinnitan Narva Paju Kooli haldusjärelevalve õiendi (lisatud).
2. Kooli pidajal Narva Linnavalitsusel palume esitada õiendis tehtud ettekirjutuste täitmise kohta Haridus- ja Teadusministeeriumile kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmist tõendavate dokumentidega hiljemalt viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuse tähtaega.
3. Käesolevat korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Ruth Elias
peaekspert

Lisa: Narva Palju Kooli õiend

Koopia: Narva Linnavalitsus

735 0106
ruth.elias@hm.ee

Lisa
KINNITATUD
Haridus- ja Teadusministeeriumi
õiguspoliitika osakonna
järelevalve valdkonna peaeksperdi korraldusega
„Narva Paju Kooli haldusjärelevalve õiendi kinnitamine“

ÕIEND

HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTAMISE KOHTA NARVA PAJU KOOLIS

I SISSEJUHATUS

1. Narva Paju Kool (edaspidi *kool*) on Narva Linnavalitsuse (edaspidi *pidaja*) hallatav õppeasutus aadressil Juhhanovi 3, Narva.
2. Haldusjärelevalvet teostati koolis Haridus- ja Teadusministeeriumi õiguspoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi 18.08.2022 korralduse nr 9.5-2.2/22-23/7/1 „Haldusjärelevalve algatamine Narva Paju Koolis“ alusel.
3. Järelevalvet eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamise üle teostas Haridus- ja Teadusministeeriumi õiguspoliitika osakonna järelevalve valdkonna peaeksperdi Ruth Elias, eksperdina oli kaasatud Tartu Ülikooli eesti keele võõrkeelena didaktika kaasprofessor Mare Kitsnik.
4. Järelevalves vaadeldi, kas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelne õpe tasemel, mis võimaldaks põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses; missuguseid metoodikaid ning õppematerjale kasutatakse eesti keele ja eestikeelses aineõppes; kas eesti keeles aineid õpetavad õpetajad on läbinud teises keeles õpetamise metoodika koolituse, kas õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon ja eesti keele oskuse tase vastavad kehtivatele nõuetele.
5. Järelevalve algas 18.10.2022.
6. Järelevalves vesteldi kooli direktori ja õppealajuhatajaga, eesti keele õpetajatega, tutvuti kooli dokumentatsiooni ja õppekeskkonnaga vaadeldavas valdkonnas, võrreldi kooli dokumentatsioonis kajastatud andmeid tegeliku olukorra ja Eesti hariduse infosüsteemi (edaspidi *EHIS*) tehtud kannetega.

KOKKUVÕTE

Kool on Narva linnas tegutsev õppeasutus, mis korraldab õpet põhikooli I–III kooliastmes. Seisuga 18.10.2022 õppis koolis 179 õpilast ning töötas 58 õppe- ja kasvatusala töötajat.

Kooli õppekava vajab ajakohastamist. Selle koostamise aluseks olnud riiklikud õppekavad on kooli õppekava kinnitamise ajaga võrreldes muutunud, samuti on muutunud Euroopa Parlamendi võtmepädevuste soovitusel, millest kool on õppekava koostamisel lähtunud. Täiendamist vajab õppekava üldosa, kuna tunnijaotusplaanides ei ole kajastatud kõiki kohustuslikke ainetunde ning täpsustamist vajab karjääriplaneerimise osa. Korrastamist vajavad ainekavad, sest ainekavad on osaliselt venekeelsed, samuti on venekeelsed õppekava üldosa lisad, kuid kooli dokumendid peavad olema eesti keeles. Valdcondade ainekavad ei moodusta ühtset tervikut. Riikliku

õppekavaga kehtestatud ainekavade nõuetele ei vasta loodusõpetuse, keemia, võõrkeelte, sh eesti keel teise keelena ja informaatika valikaine ainekavad.

Eesti keelt teise keelena õpitakse alates 1. klassist, kuid kuulmispuudega õpilased alustavad õpinguid 3. klassist, mis ei ole riikliku õppekavaga kooskõlas. Koolis õpetatakse eesti keelt teise keelena ainekava alusel, mis ei vasta riiklikule õppekavale. Lisaks sellele viiakse eesti keeles läbi inimeseõpetust 6.a, 7.a, 8.a ja 8.b klassis. Koolis ei tagata eesti keele ja eestikeelset õpet tasemel, mis võimaldaks põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eest õppekeelega õppeasutustes.

Koolis õpetavad eesti keelt teise keelena kaheksa õpetajat, kellest neli omavad nõutavat kvalifikatsiooni ja keeleoskustaset C1, kahe õpetaja kvalifikatsioon vastab nõuetele, kuid puudub nõutav keeletase C1 ning kahel õpetajal kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, kuna neil puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning nõutav keeletase.

Õpilaste eesti keel teise keelena lõpueksami tulemused ja B1-keele taseme saavutanute näitajad on tunduvalt madalamad riigi keskmistest tulemustest, samuti on madalamad Narva linna teiste koolide tulemustega võrreldes. Näiteks oli 2021. aastal põhikooli lõpus eesti keel teise keelena keskmine tulemus koolis 28,58%, Narva linna keskmine 57,34% ja Eesti keskmine 63,34% ning B1-keele taseme ei saavutanud mitte ükski eksami sooritaja, samas Narva linna keskmine B1-taseme saavutamine oli 42,80% ja Eesti keskmine 57,89%.

Sisehindamise protsessis on kool koostanud kokkuvõtte igal õppeaastal, kuid sisehindamisel ei ole pööratud rõhku riiklikele tulemusnäitajatele ega ka tulemustele eesti keele õpetamise valdkonnas, kus tulemused on riigi keskmistest tunduvalt madalamad. Tulemusi ei ole koolis analüüsitud ja sisehindamise tulemustest lähtudes ei ole planeeritud tegevusi olukorra parandamiseks.

Kooli 2022/2023. õppeaasta üldtööplaanis on sõnastatud eesmärgina õpetajate professionaalse arengu ja koostöö toetamine ning eesmärgi täitmiseks on tööd alustanud kolm koolitöötajatele mõeldud keeleõppegruppi ja soovijaid on veel kahte gruppi, mille töö ei ole keeleõpetajate puudumisel käivitunud.

Järelevalves selgus, et kooli 58st õppe- ja kasvatusala töötajast puudub ametikohale kehtestatud nõuetele vastav kvalifikatsioon 15 töötajal ja ametikoha nõuetele vastav keeletase 41 töötajal. Perioodil 2017–2021 on eesti keelt õppinud keelekursustel 28 õpetajat. Teises keeles õpetamise metoodikakursusel ei ole perioodil 2017–2022 osalenud ükski õpetaja.

Kooli pidaja Narva Linnavalitsus ärakuulamisel neile esitatud õiendi eelnõule parandusettepanekuid ei teinud.

III OLUKORRA KIRJELDUS

Kool on Narva linna hallatav õppeasutus, mis korraldab õpet I–III kooliastmes. Kool on moodustatud nelja kooli liitmisel, kuhu on koondunud haridusliku erivajadusega (edaspidi *HEV*) ja tuge vajavad õpilased üle linna ja koolis on lapsi ka naaberomavalitsustest. Seisuga 18.10.2022 õppis koolis EHISe ja kohapeal kontrollitud andmetel 179 õpilast, neist I kooliastmes 34, II kooliastmes 66 ja III kooliastmes 79. Koolis töötas 58 õppe- ja kasvatusala töötajat.

1. Õppekava vastavus nõuetele

Järelevalves oli vaatluse all eesti keele õppega seonduv, kuid kuna kooli õppekava on tervikdokument, mis on koolis õpingute aluseks ja milles eelkõige tuuakse välja kooli eripärast

tulenevad valikud riiklike õppekavade raames, oli õppekava vaatluse all tervikuna, sest eesti keele õpet puudutavat ei saa muust õppest eraldiseisvana käsitleda.

Kooli õppekava üldosa muudatused on kinnitanud direktor¹. Õppekava üldosa muudatusi on enne kinnitamist arutatud kooli hoolekogus² ja õppenõukogus³. Õpilasesinduse dokumente nende muudatuste arutamise kohta järelevalves ega kohapeal ei esitatud. Muudatused olid seotud tunnijaotusplaanide korrigeerimisega kuulmispuudega, kõnepuudega ja liikumispuudega õpilastele. Õppekavas ei ole muudatuste juures välja toodud muutmiste kuupäevi, on raske jälgida, kas kõik arutlusel olnud muudatused on õppekavasse ka tegelikult sisse viidud.

Juhtkonna sõnul on õpilasesindus kaua aega tegutsenud, eelnevalt kandis see teist nime, kuid dokumente ei ole sellest ajast säilitatud.

Kooli hoolekogus⁴, õppenõukogus⁵ ja õpilasesinduses⁶ on arutatud ja tehtud ettepanek täiendada õppekava tuge vajavate õpilaste toetamise korraga. Protokollidest selgub, et direktor on põhjendanud korra lisamise vajadust õppekavasse 2018. aastal tehtud muudatustega põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (edaspidi *PGS*) ja kooli vajadusega rakendada võimalikke tugi- ja mõjutusmeetmeid süsteemselt. Kooli hoolekogu⁷ ja õpilasesindus⁸ on arutanud õppekava täiendamist õppe korraldamisel kaugõppe korral, mis on oma sisult pigem juhis distantsoõppe korraldamiseks, sest arutati küsimusi, kuidas tunde läbi viia, milliseid keskkondi kasutada, kuidas toimub hindamine, e-päeviku täitmine ja koolikohustuse täitmine ajal, kui kooli ruumides ei saa õppetunde läbi viia. Nende muudatuste kinnitamise kohta puuduvad direktori käskkirjad. Järelevalves esitatud õppekava⁹ versioon pärineb 2018. aastast ja ei sisalda eespool nimetatud muudatusi.

Juhtkond kinnitas, et 2018. aasta muudatused, sh ainekavade muudatused arutati läbi aineseksioonides ning hiljem õppenõukogus ja hoolekogus. Hilisemate arutlusel olnud õppekava muudatuste kohta ei ole käskkirju vormistatud. Kooli juhtkond ei osanud seda põhjendada, miks arutlusel olnud muudatusi õppekavasse ei viidud ja õppekava direktori käskkirjaga ei kinnitatud.

Õpilasesinduse koosolekute protokollid on vormistatud osaliselt vene keeles, seega ei ole järgitud keeleseaduse sätet¹⁰, mille kohaselt kohaliku omavalitsuse asutuse asjaajamine toimub eesti keeles. Juhtkonna sõnul koordineerib õpilasesinduse tegevust huvijuht, kelle eesti keele oskus on B1 tasemel. Juhtkonnal on enda kinnitusel eesmärk kogu asjaajamine korraldada edaspidi eesti keeles.

Kooli juhtkond kinnitas järelevalves, et õppekavasse ei ole eesti keele õpitulemuste parandamise eesmärgiga tehtud muudatusi, samuti ei ole olnud päevakorral eesti keele tundide arvu suurendamine. Direktori sõnul on eesti keele õpetajatel suur koormus ja mõne eesti keelt õpetava õpetaja enda eesti keele oskus ei ole nõutaval tasemel.

¹ Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p.

² Hoolekogu 25.10.2018 koosoleku protokoll nr 2.

³ Õppenõukogu 23.10.2018 koosoleku protokoll nr 2.

⁴ Hoolekogu 08.05.2019 koosoleku protokoll nr 3.

⁵ Õppenõukogu 28.05.2019 koosoleku protokoll nr 5.

⁶ Õpilasesinduse 07.05.2019 koosoleku protokoll nr 9.

⁷ Hoolekogu 19.05.2021 koosoleku protokoll nr 2.

⁸ Õpilasesinduse 21.05.2021 koosoleku protokoll nr 5.

⁹ Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p.

¹⁰ Keeleseadus, § 10 lg 1.

Kooli õppekava¹¹ vajab muutmist, kuna õppekava on osaliselt vene keeles, millega ei ole järgitud keeleseaduse sätet¹², mille kohaselt kohaliku omavalitsuse asutuse asjaajamine toimub eesti keeles, millest lähtudes koostatakse kõik kooli dokumendid eesti keeles. Õppekavas ei ole tunnijaotusplaanid kooskõlas põhikooli riiklikus õppekavas¹³ (edaspidi *PRÕK*) sätestatuga. Näiteks sätestab kooli õppekava¹⁴ kuulmispuudega õpilastele eesti keel teise keelena õppe alates 3. klassist, mitte 1. klassist¹⁵ ning kooli õppekava¹⁶ kohaselt on liikumispuudega õpilaste A-võõrkeele ja kunstitundide mahtu vähendatud. Erisused *PRÕKi*¹⁷ kohustuslikus tunnimahus on *PRÕKi*¹⁸ alusel lubatud, aga need peavad olema selgelt sõnastatud ja põhjendatud õppekava üldosas¹⁹.

Kooli õppekava vajab ajakohastamist, sest selle koostamisel aluseks võetud Euroopa Parlamendi²⁰ võtmepädevuste soovitusel on muutunud ning muutunud on ka riiklikud õppekavad²¹. Kooli õppekavas²² on sätestatud, et karjääriteemat käsitletakse koostöös Innove Rajaleidja keskusega, kuid karjäärikoordinaatori teenust osutab 2019. aasta algusest Töötukassa. Haridus- ja Noorteamet (endine Innove) jätkab koolituste ning võrgustikuürituste pakkumist karjääriõppe valdkonnas.

*PRÕK*²³ sätestab, et kooli õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Kooli lihtsustatud õppekava koostamisel on aluseks võetud põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava²⁴ (edaspidi *PRLÕK*), kuid on koostatud eraldi dokumendina, sellel on märge kinnitamise kohta²⁵. Järelevalves ei esitatud dokumente 2015. aasta õppekava kinnitamise kohta ega ka arvamuse avaldamisi. Juhtkonna sõnul ei leitud arhiivist 2015. aastal koostatud dokumente ning neid ka ei antud 2022. aasta augustis uuele direktorile üle.

Kooli õppekava üldosa peab olema tervik, sisaldades *PRÕK*ist tulenevaid sätteid, kuid selles näidatakse ka erisused, mis laienevad lihtsustatud õppekava alusel õppivatele õpilastele.

Kooli õppekava ainekavad vajavad uuendamist, sest neis ei ole valdkondi käsitletud tervikuna. Kehalise kasvatus²⁶ ainekavas vajavad täiendamist II kooliastme oodatavad õpitulemused ujumises. Riikliku õppekavaga kehtestatud ainekavade nõuetele ei vasta loodusõpetuse, keemia, võõrkeelte, sh eesti keel teise keelena, füüsika ainekavad ja informaatika valikaine ainekavad. Loodusõpetuse²⁷, keemia²⁸ ja informaatika²⁹ riiklikud ainekavad on võrreldes kooli ainekavade kehtestamise ajaga muutunud, kuid kooli ainekavasid ei ole muudetud. Eesti keele³⁰ õpe peab

¹¹ Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p.

¹² Keeleseadus, § 10 lg 1.

¹³ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 3.

¹⁴ Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p lisa p 3.1.2.

¹⁵ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 2.

¹⁶ Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p lisa p 3.1.4.

¹⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 3.

¹⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 5.

¹⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lg 6 p 2.

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=DA>.

²¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

²² Direktori 29.10.2018 käskkiri nr 1.1-6/19-p lisa § 10.

²³ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 26 lg 5.

²⁴ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

²⁵ Direktori 29.05.2015 käskkirjaga nr 1.1-6/37A-p.

²⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 8.

²⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 4.

²⁸ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 4.

²⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 10.

³⁰ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 2.

algama kõikidel PRÕKi³¹ alusel õppivatel õpilastel 1. klassist, samuti vajavad täpsustamist õpitulemused. Füüsika ainekavas³² vajab korrastamist valemite esitus. Toimetulekuõppe ainekavades tuleb lähtuda iga õpilase arengutasemest, mitte klassidepõhiselt, sellest lähtuvalt vajavad ajakohastamist elu- ja toimetulekuõpe, muusika, rütmika, tööõpetus, vene keel, kunst ja käeline tegevus. Silmas tuleb pidada, et iga õpilane jõuab järgmisele arengutasemele vastavalt individuaalsele arengule. Näiteks 7. klassi õpilane võib olla matemaatikas I arengutasemel, enamus õppeainetes II arengutasemel ning emakeeles juba III arengutasemel. Samas kehalises kasvatuses võibki õpilane jääda II arengutasemele, st ei pruugi toimuda liikumist kõrgema arengutaseme suunas. Toimetulekuõppel olev õpilane³³ liigub igal õppeaastal järgmisesse klassi ning see näitab mitmendat aastat laps koolis õpib, mitte ei peegelda ilmtingimata õpilase arengutaset.

Juhtkond nõustus järelevalves, et õppekava koos ainekavadega on kinnitatud erinevatel aegadel ja vajavad uuendamist ning juhtkond on juba planeerinud selleks tegevusi. Juhtkond kinnitas, et õppekavasse ei ole eesti keele õppe tulemustest lähtudes muudatusi tehtud, vaid muudatused on olnud seotud PRÕKi muutmisega.

Kooli pidaja Narva Linnavalitsus tegi ärakuulamisel ettepaneku pikendada õppekava korrastamiseks tehtud ettekirjutuste 1.2.1 ja 1.2.2 tähtaega kuni 01.06.2023. Haridus- ja Teadusministeerium ei saa ettepanekuga arvestada, kuna ettekirjutuse eesmärk on kaitsta õpilaste huve ning õpilaste õigustest lähtuvalt pole alust õppekava õigusaktidega kooskõlla viimiseks koolile pikemat tähtaega anda.

1.1. Ettepanekud direktorile

- 1.1.1. Kajastada kooli hoolekogu ja õpilasesinduse protokollides toimuvad arutelud ning ettepanekud kooli alusdokumentide ning oluliste põhimõtete kohta, mis aitab säilitada kokkulepete taga olevaid tõlgendusi ja selgitusi, samuti võimaldab see kooli tegevuse edasisel planeerimisel varem toimunud aruteludega arvestada.
- 1.1.2. Lisada õppekava muutmisel muudatuse juurde muutmise kuupäev, et tekstist oleks lihtsam leida ja aru saada, mida ja millal on muudetud või õppekavasse juurde lisatud või kinnitada õppekava terviktekst, tühistades eelmine õppekava.
- 1.1.3. Leida võimalused eesti keele kui teise keele tundide mahu suurendamiseks ning kaaluda eestikeelsete aineõpetuse tundide läbiviimist suuremas mahus, et suurendada õpilaste eesti keele kasutamist.
- 1.1.4. Korrigeerida karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamise osa õppekavas, et tagada õppekava ajakohasus.
- 1.1.5. Tagada kooli asjaajamisel dokumentide vormistamine eesti keeles, lähtudes keeleseaduse § 10 lõikes 1 kehtestatust.

1.2. Ettekirjutused pidajale

- 1.2.1. Tagada kooli õppekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõigetega 1, 4, 5 ja lõike 6 punktidega 6 ja 7 ning Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ § 4 lõigetega 1 ja 2 ning selle lisadega 1, 2 ja 3 vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.04.2023.
- 1.2.2. Tagada võõrkeelte, sh eesti keel teise keelena, loodusõpetuse, keemia, füüsika, matemaatika, kehalise kasvatusa ainekava, informaatika valikaine ainekava kooskõla Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruses nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ ja selle

³¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

³² Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisa 4.

³³ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 2 punkt 4.2.

lisades 2, 4, 8 ja 10 kehtestatuga vastavalt käesoleva õiendi punktis 1 toodud selgitustele.
Täitmise tähtaeg: 01.04.2023.

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

Kooli päevakava³⁴ on direktor kinnitanud, kuid päevakava ei sisalda tunniplaani. Tunniplaani³⁵ on direktor eraldi kinnitanud esimeseks poolaastaks. Sotsiaalministri määruse³⁶ kohaselt on tunniplaani päevakava osa ja koostatakse lähtuvalt riiklikes õppekavades sätestatud õpilase nädalakoormusest, riikliku õppekava alusel koostatud kooli õppekavast, õppeainete raskusest ning eeldatavatest õpitulemustest. Kooli järelevalves esitatud päevakava lisaks mitteolev tunniplaani ei ole kooskõlas kooli õppekavas kehtestatud tunnijaotusplaani ja ei ole kooskõlas PRÕKi³⁷ nõuetega, sest eesti keel teise keelena tunnid algavad kuulmispuudega õpilastele alates 3. klassist, mitte 1. klassist, nagu näeb ette PRÕK.

Tunniplaanis on 8.a, 8.b, 9.a ja 9.f klassil 32 nädalatundi ning see on kooskõlas PGSi³⁸ sätestatud õpilase lubatud suurima õppekoormusega ja PRÕKi³⁹ sätestatud kohustuslike õppeainete tundide mahuga. 9.b klassi tunniplaani ei ole kooskõlas PGSi⁴⁰ sätestatuga, sest tunniplaanis on nädalatundide arv 33 tundi lubatud maksimaalse 32 tunni asemel, lisaks on tunniplaanis neljapäeval teine tund häälduse konsultatsioon, mis muudab koolipäeva ja ka koolinädala õpilastele veelgi pikemaks.

8.c ja 8.d klassil on tunniplaanis 20 õppetundi nädalas, 9.e klassil 22 õppetundi nädalas, õpilased õpivad neis klassides PRÕKi⁴¹ alusel. 8.e klassil on 21 õppetundi nädalas, 9.c klassil 19 õppetundi ja 9.d klassil 20 õppetundi nädalas, neis klassides õpivad õpilased PLRÕK⁴² alusel. PGSi⁴³ kohaselt võib kool teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, tuleb õpilasele koostada riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava (edaspidi IÕK). IÕK koostamisel⁴⁴ kaasatakse õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul vanem ning vajadusel õpetajaid ja tugispetsialiste. Kui haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilasele koostatud IÕK-ga⁴⁵ nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib IÕKd rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel.

Direktori selgituse kohaselt on nende õpilaste õppekoormust vähendatud koolivälise nõustamismeeskonna otsusel, millega on õpilase nädalast õppimist piiratud 20 õppetunniga.

Rajaleidja Keskusest saadud selgituste kohaselt on koolile soovitatud õpilaste päevaseks õppimiseks arvestada mitte rohkem kui viis tundi, mis võimaldab õpet korraldada 25 tundi nädalas.

³⁴ Direktori 12.09.2022 käskkiri nr 1.1-6/3p.

³⁵ Direktori 06.09.2022 käskkiri nr 1.1-6/1-2p.

³⁶ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määruse nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“ § 10 lg 1.

³⁷ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 3.

³⁸ PGS, § 25 lg 2.

³⁹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 3.

⁴⁰ PGS, § 25 lg 2.

⁴¹ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁴² Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

⁴³ PGS, § 18 lg 1.

⁴⁴ PGS, § 18 lg 3.

⁴⁵ PGS, § 18 lg 2.

Juhime tähelepanu, et õppekoormuse vähendamisel peab õpilane, saavutama kõik PRÕKis⁴⁶ sätestatud õpitulemused ja õpilane, kes õpib lihtsustatud õppekava alusel omandama PLRÕKis⁴⁷ sätestatud õpitulemused, toevajadusega õpilase puhul ei ole võimalik, et vähendatud nädalakoormuse ja pikendamata üldise õppeajaga suudab õpilane kõik õpitulemused saavutada ning seepärast on tekkinud põhjendatud kahtlus, et õpilase õigus kvaliteetsele põhiharidusele võib olla kahjustunud või saab see nähtvaks alles tulevikus.

E-Kooli päevikute kontrollimisel ilmnes, et 2021/2022. õppeaastal toimus 1.c klassil eesti keelt 24 tundi, kuigi õppekava kohaselt oleks pidanud toimuma 35 tundi, 4.h klassis toimus eesti keelt 49 tundi, kuigi oleks pidanud toimuma 70 tundi, 9.a ja 9.d klassis toimus eesti keelt 126 tundi 140 tunnist ning 9.b klassis 132 tundi 140 tunnist. Direktori sõnul pööratakse käesoleval õppeaastal õppekava täitmisele suuremat tähelepanu ning kontrollitakse päevikute täitmist ja tehtud sissekandeid. Varasemalt on päevikute täitmist kontrollinud õppealajuhataja ja puudustele viidatakse õpetajale saadetavas e-kirjas. Järelevalves ühtegi õpetajale saadetud kirja ei esitatud. Direktori sõnul on lisaks päeviku sissekanetele, kus hinnatakse õppekava täitmise mahtu, õppekava täitmise hindamiseks võimalus osaleda tasemetöodes ka siis, kui ei olda valimis. Ta lisas, et õppekava täitmist hindab esmalt õpetaja, nn jooksva hindamisena, tehes perioodiliselt õpitulemuste omandamise hindamisi nii tunnikontrollide kui ka kontrollitöödena.

Nii direktor kui ka õppealajuhataja külastavad õppetunde, tunnivaatluse eesmärgist sõltuvalt vaadeldakse nii õpetajat tema töös kui ka õpilasi ja nende aktiivsust tunnis. Tunnikülastused on lepitud eelnevalt kokku, see on kirjas üldtööplaanis. Tunnikülastuse kohta koostatakse vaatlusprotokoll. Peale vaatlust antakse õpetajale tagasisidet, toimub vestlus, kus õpetaja saab anda tunnis toimunule selgitusi ja lõpuks protokoll allkirjastatakse nii vaatleja kui ka õpetaja poolt. Järelevalves esitati tunnivaatluste protokollid, mis tõendasid tunnikülastuste ja tagasiside toimumist.

Kolleegid külastavad tunde aprillis ülelinnaliselt toimuva lõimitud aine ja keeleõppe nädala raames. Kolleegide tunnikülastused dokumenteeritakse ja neid dokumente näidati järelevalves.

Järelevalves vaadeldi viit õppetundi. Üks tund toimus individuaalõppena, kolm tundi väikestes rühmades (3 õpilast, 7 õpilast, 7 õpilast), üks keskmise suurusega rühmas (14 õpilast). Tunni õhkkond oli kõigis tundides sõbralik ja turvaline. Õpilased kasutasid kõigis tundides õpetaja küsimustele vastates eesti keelt. Omaalgatuslikult aga õpilased eesti keelt ei kasutanud.

Kahes tunnis ei kasutatud õpikut, vaid kasutati õpetaja koostatud töölehti ning erisuguseid pilte. Individuaaltunnis vaadati ka lühivideot. Kolmes klassis kasutati õpikut (kahes klassis oli see olemasolevast valikust kõige vanem ja mitte kõige parem, ühes klassis oli see ainuke olemasolev õpik, mis aga ei ole eriti hea kvaliteediga ja on ka õpilaste keeletaset arvestades raske). Neis tundides kasutati ka õpetajate koostatud töölehti, mis olid erineva kvaliteediga – nt mõnes esines palju grammatikavigu, ja õpetajate koostatud slaidiesitlusi. Mõnes tunnis kasutati tunnitegevuste elavdamiseks ka värvilisi pliiatseid, suurt pehmet täringut ja suuri pabereid rühmatöö vormistamiseks.

Tundide eesmärgid olid arusaadavad. Neljas tunnis arendati õpilaste lugemisoskust, neljas tunnis sõnavaraoskust ning ühes tunnis grammatikaoskust. Sõnavara õpetamine oli seotud tunni teemaga, grammatika õpetamine oli eraldiseisev teema. Kahes tunnis arendati kuulamisoskust lisaks õpetaja kõne kuulamisele ka spetsiaalset kuulamisteksti kuulates, ülejäänud tundides kuulsid õpilased ainult õpetaja kõnet. Kirjutamisoskust arendati peaaegu kõigis tundides, kuid see seisnes vaid

⁴⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lg 3.

⁴⁷ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

teksti mahakirjutamises, mitte ise teksti loomises. Rääkimisoskust arendati vaid mõnes tunnis, sh vaid ühes tunnis pidid õpilased ka ise juttu algetama.

Tunniteemade käsitletud ei olnud õpilasi kaasahaaravad. Teemasid käsitleti väga traditsiooniliselt, ei esinenud uut infot pakkuvaid või intrigeerivaid tekste. Mõned õppetegevused olid kaasahaaravamad: mõnes tunnis kasutati veidi mängulisi elemente (nt liikumist, pilte). Üldiselt kasutati aga palju traditsioonilisi ja mittekaasahaaravaid õppetegevusi: kirjutati teksti ümber, vastati õpetaja küsimustele jmt. Õpilased ei esitanud üldse omaalgatuslikke teemaga seotud küsimusi ja arvamusi. Õpirõõmu oli näha vaid ühes tunnis.

Nelja tunni teemad olid elulised (aastaajad, tunnitegevused, koolirõõmud ja -mured). Ühes tunnis tegeldi grammatika kordamisega kontrolltööks ja see tunniteema ei olnud eluline. Teemade käsitletud ei saa aga pidada eluliseks: need ei olnud seostatud igapäevaelu ja aktuaalsete sündmustega ega õpilaste tegeliku elu ja huvidega. Teemade käsitletud jäi ka väga pinnapealseks ning tundides ei õpitud keelt, mida õpilane saaks ka päriselus kasutada.

Kolmes tunnis ei saanud õpilased autentset suulist sisendkeelt mujalt kui vaid õpetajalt. Kahes tunnis kuulati ka muud teksti. Kirjalik sisendkeel oli neljas tunnis mitteautentne ja ühes tunnis osaliselt autentselaadne (õpetaja koostatud ankeetküsitlus), kuid see oli ebahütlase tasemega (kohati liiga keeruline ja ebahuvitav ning sisaldas vigu). Autentseid veebitekste vmt ei kasutatud üheski tunnis. Seega jäi sisendkeel tundides keeleoskuse arendamise jaoks väheseks ja ühekülgseks.

Neljas tunnis õpiti sõnavara tunni teemaga seotult, kuid see õppimine jäi üsna kunstlikuks. Grammatikakontrolltööks valmistudes õpiti grammatikat eraldiseisvana ja kunstlikult. Kõigis tundides töötasid õpilased kaasa, täites õpetaja antud ülesanded. Tundide tempo oli küllalt hea ja õpetajad juhtisid klassi hästi. Omapoolset aktiivsust ei näidanud õpilased üles üheski tunnis. Keegi ei esitanud omaalgatuslikult ühtki küsimust ega avaldanud oma arvamust.

Tundides kasutati mõningaid aktiivõppemeetodeid (nt liikumisega seotud ülesanne, rühmatöö) ja paar korda ka mängustatud õppeelemente (nt liikumisega sõnade näitamine). Mitmes tunnis ei liikunud õpilased tunni ajal üldse või peaaegu üldse. Kompleksülesandeid, mis nõuavad eri oskuste rakendamist ja loovat lähenemist esines vähe.

Õpilased ei saanud tundides üldse või said väga vähe eesti keeles suhelda, oma mõtteid ja arvamusi avaldada ning mõtlemisoskust arendada.

Õpilased said kõigi tunnitegevustega hakkama. Individuaaltunnis toimus õpe A1-tasemel ning veel kahes noorema klassi tunnis A1- ja A2-tasemel. Kahes vanema klassi tunnis oli õpe B1-tasemel. Ühes tunnis täidetav küsimustik oli kohati kõrgema taseme sõnavara ja väljendusviisiga ja ei olnud selle tasemega õpilastele kohati jõukohane.

Õpetajad toetasid õpilasi hästi. Lisaks osales kolmes tunnis ka abiõpetaja või tugisik, kes tegi õpetajaga head koostööd.

Õpitav ei olnud eriti arendav, sest liiga suur osa tunnist hõlmas õppematerjali teksti kordamist, omaalgatuslikku keelekasutust õpilastele tegelikult huvitavatel teemadel oli väga vähe.

Kaks õpetajat rääkisid kogu aeg eesti keeles. Üks õpetaja rääkis peamiselt eesti keeles, mõnikord tõlkis mõne sõna ka inglise keelde. Üks õpetaja rääkis peaaegu kogu aeg eesti keeles, vahel kasutas veidi ka vene keelt. Individuaalõpilasega töötanud õpetaja rääkis eesti keeles ja tõlkis üsna palju ka vene keelde. Üks õpetaja rääkis eesti keeles korrektselt, neli õpetajat rääkisid üldiselt korrektselt, kuid esines väike aktsent ja kohati mõningaid vigu (kõrgema õpetatava taseme korral rohkem). Õpetajad rääkisid loomulikult, paraja tempoga ja arusaadavalt. Õpilased tundusid õpetajatest üldiselt aru saavat.

Õpilased vastasid õpetajale eesti keeles. Eesti keele tase õpilastel oli algeline. Mõni õpetaja lasi õpilastel vahepeal sõnu vene keelde tõlkida või grammatikat vene keeles seletada, mis on nende õppetegevuste juures sobiv. Vaba spontaanset eesti keeles suhtlemist ei esinenud üheski klassis. Õpetajad kinnitasid, et õpilaste keeleoskus ja aktiivsus tunnis osalemiseks on madal.

Järelevalves leidis kinnitust, et koolis ei tagata eesti keele õpet tasemel, mis võimaldaks põhikooli lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses.

2.1. Ettepanekud direktorile

- 2.1.1. Analüüsida ja hinnata eestikeelse aineõpetuse rakendamise võimalikkust, kuivõrd see toetab õpilaste sõnavara arendamist ning kuivõrd loob täiendavaid tingimusi eesti keeles rääkimiseks ja suhtlemiseks.
- 2.1.2. Leida võimalused kasutada õppetöös rohkem nüüdisaegseid õpikeskkondi, õppematerjale ja õppevahendeid (digivahendeid, videoid, tänapäevasemat õppekirjandust).
- 2.1.3. Leida võimalused õpetajate metoodiliste oskuste täiendamiseks mitmekesiste ja tõhusate keeleõppemeetoditega, et rikastada tunde efektiivsete tegevustega, mis muudaksid tunnid huvitavamaks, haaraksid õpilasi kaasa ja tõstaksid nende motivatsiooni keelt õppida.
- 2.1.4. Julgustada õpetajaid kasutama huvitavaid õppematerjale ning mitmekesiseid, huvitavaid, tänapäevaseid ja sihtrühmale sobivaid autentseid materjale. Muuta õppetegevused kaasahaaravamaks: kasutada huvitavaid aktiivõppeülesandeid, sh mängustatud ülesandeid (ka vanemate õpilastega).
- 2.1.5. Leida võimalus kasutada klassiruumis sellist mööblit, mida saaks kerge vaevaga ringi paigutada, tekitades erinevaid rühmi. Õpilased peaksid saama tundides üksteisega rohkem suhelda.
- 2.1.6. Leida võimalus eesti keele kabinetis ja ka koduklassides eesti keele õpet toetavate materjalide eksponeerimiseks ning kasutada klassiruumides ja koolimajas rohkem „rääkivaid“ seinu.
- 2.1.7. Tagada tundides kõikide keeleliste osaoskuste, grammatika ja sõnavara integreeritud õpetamine, anda igas tunnis õpilastele kätte vajalikud sõnad, väljendid, fraasid ja lausemallid vastavalt teemale, õpetada läbi pideva praktiseerimise nende kasutamine ja nendest lausete moodustamine selgeks ning seejärel harjutada selle keelematerjali kasutamist suhtlusülesannetes ja panna õpilased kohe õpitaval teemal rääkima.
- 2.1.8. Julgustada õpetajaid kasutama tunnis rohkem aktiivõppemeetodeid. Kasutada palju rohkem rääkimist võimaldavaid ülesandeid, sh kindlasti õpilaste omavahelist vaba rääkimist võimaldavaid.
- 2.1.9. Pakkuda õpilastele palju rohkem autentset huvipakkuvat ja mitmekesist sisendkeelt, nii suulist kui kirjalikku, et siduda õpitavad teemad sihtrühma huvitavate igapäevaelu ja aktuaalsete sündmustega. Sõnavara- ja grammatikaõpe peab olema paremini seotud õpitavate teemadega ning olema arendavam.
- 2.1.10. Toetada koolis eestikeelse keelekeskkonna loomist, kus kõikidel õpetajatel ja õpilastel oleks võimalik oma eesti keele oskust parandada ja arendada eluks vajalikku sõnavara ning suhtlusjulgust.
- 2.1.11. Soodustada tundide muutmist palju aktiivsemaks, kasutades erisuguseid huvitavaid teemasid ja aktiivõppemeetodeid, mis õpilasi tegelikult aktiveerivad. Kasutada eri tüüpi vaba rääkimise ülesandeid (koos liikumise, paariliste vahetamise ja mängustamisega).
- 2.1.12. Suunata õpetajaid pöörama tähelepanu rohke autentse keelelise sisendi vajalikkusele tunnis. Väga oluline on, et õpilased saaksid tunnis palju rääkida ja oma tegelikke mõtteid väljendada. Seejuures on loomulik, et nad teevad ka vigu, kuid ilma vaba rääkimiseta keeleoskus ei arene.

2.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada koolis eesti keele õpe kõikides klassides alates 1. klassist Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 15 lõikes 3 sätestatud mahus ning käesoleva õiendi punktis 2 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: 01.02.2023.

3. Eesti keele õppe tulemuslikkus

Kuigi koolile on riiklikud tulemusnäitajad kättesaadavad, ei ole neid analüüsitud. Riiklikud tulemusnäitajad on koolis riigi keskmistest tulemustest madalamad. Juhtkonna sõnul on enamikel nende kooli õpilastel koolivälise nõustamismeeskonna otsused õppe korraldamiseks, ka õpib palju õpilasi lihtsustatud õppekava alusel.

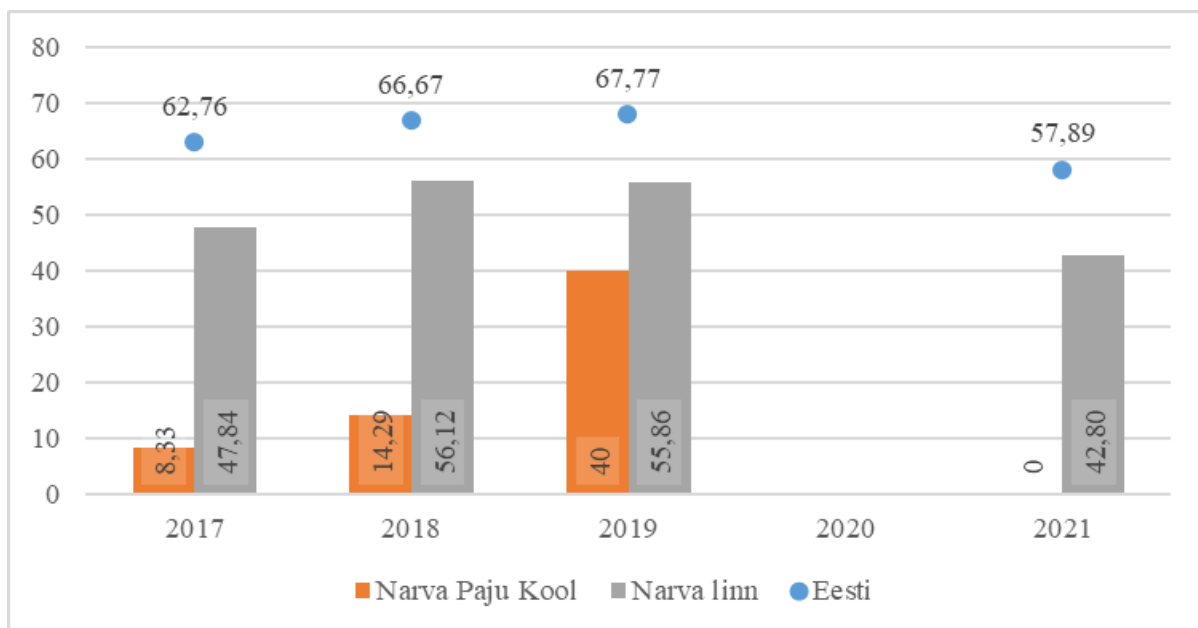
EHISe andmetel on koolis 133 õpilast, kellel on koolivälise nõustamismeeskonna otsused, 72 õpilasele on määratud tõhustatud tugi ja 57 õpilasele eritugi. Koolis õpib lihtsustatud õppekava alusel 50 õpilast.

Riiklike tulemusnäitajate põhjal on põhikooli lõpus eesti keel teise keelena lõpueksami tulemuste keskmised näitajad koolis oluliselt madalamad nii riigi kui ka Narva linna keskmistest näitajatest (tabel 1, joonis 1), samuti on B1-keeletaseme saavutanute osakaal koolis oluliselt madalam Narva linna ja riigi keskmisest (tabel 1, joonis 2). Näiteks 2021. aastal ei saavutanud ükski eksamit sooritanud õpilane eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil B1-keeletaset (tabel 1, joonis 1).

Tabel 1. Põhikooli lõpus eesti keel teise keelena lõpueksami tulemuste keskmine koolis ning B1-keeletaseme saavutanute osakaal (%).

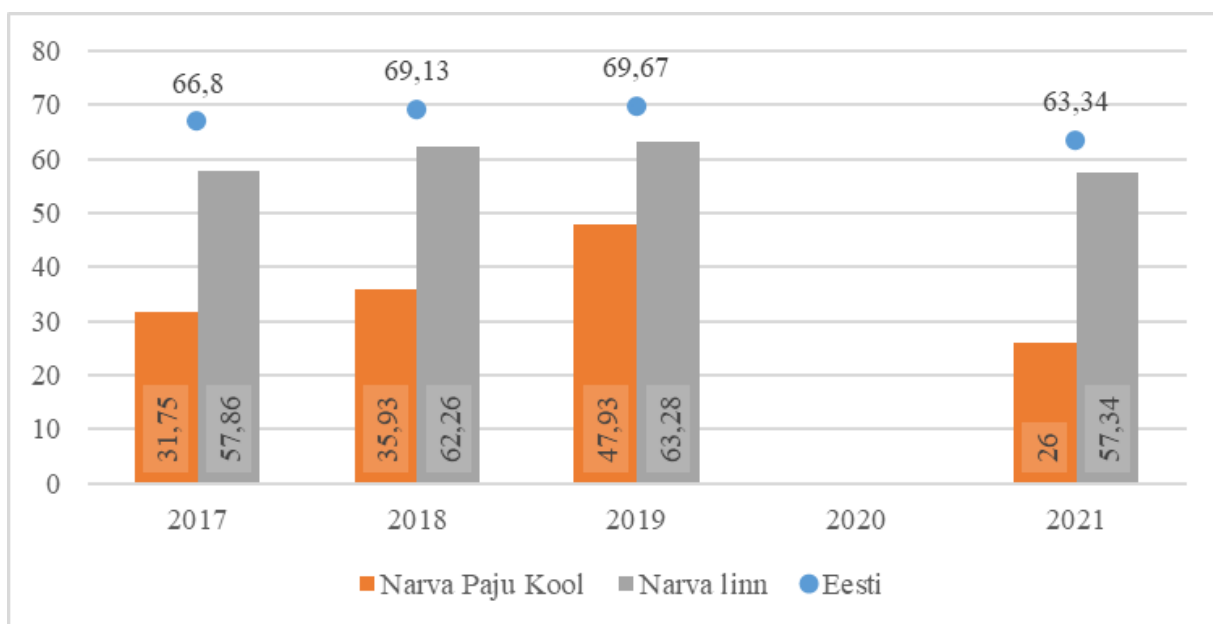
Õppeasutus	2018		2019		2021	
	Keskmine tulemus	B1 osakaal	Keskmine tulemus	B1 osakaal	Keskmine tulemus	B1 osakaal
Narva Paju Kool	35,93	14,29	47,93	40,0	26	0
Narva linn	62,26	56,12	63,28	55,86	57,34	42,80
Eesti keskmine	69,13	66,67	69,67	67,77	63,34	57,89

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 1. Eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil vähemalt B1 taseme saavutanute osakaal lõpetanute, %.

Narva Paju Kooli põhikooli lõpetajad on saanud eesti keel teise keelena põhikooli lõpueksamil keskmiselt alla poolte, 2021. aastal isegi alla kolmandiku punktidest (maksimaalne võimalik on 100 punkti), mis on nii Eesti kui ka Narva linna keskmistest tulemustest oluliselt madalamad (joonis 2).

Joonis 2: Lõpueksamite tulemused eesti keel teise keelena.

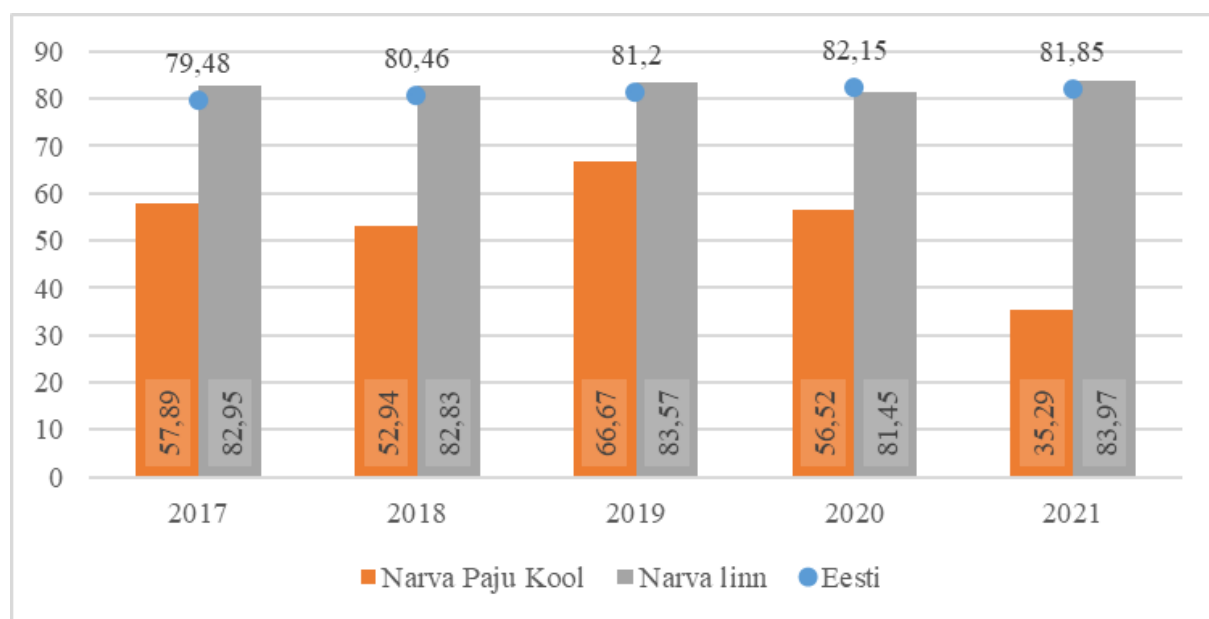
Juhtkonna sõnul õpib nende koolis palju HEV-õpilasi, kooli võetakse vastu kõik õpilased, kelle vanemad seda soovivad. Enamik õpilastest on tulnud teistest koolidest, kuid seal on tekkinud õppimisega raskused ja tihti on saabuval õpilasel olemas koolivälise nõustamismeeskonna otsus. Keskarhiduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist on oluliselt madalam võrreldes riigi ja Narva linna keskmiste näitajatega (tabel 3, joonis 3). Oluline langus on toimunud

2021. aastal.

Tabel 3. Keskkhariduse omandanute osakaal neli aastat pärast põhikooli lõpetamist (%).

Õppeasutus	2017	2018	2019	2020	2021
Narva Paju Kool	57,89	62,94	66,67	56,52	35,29
Narva linn	82,95	82,83	83,57	81,45	83,97
Eesti keskmine	79,48	80,46	81,20	82,15	81,85

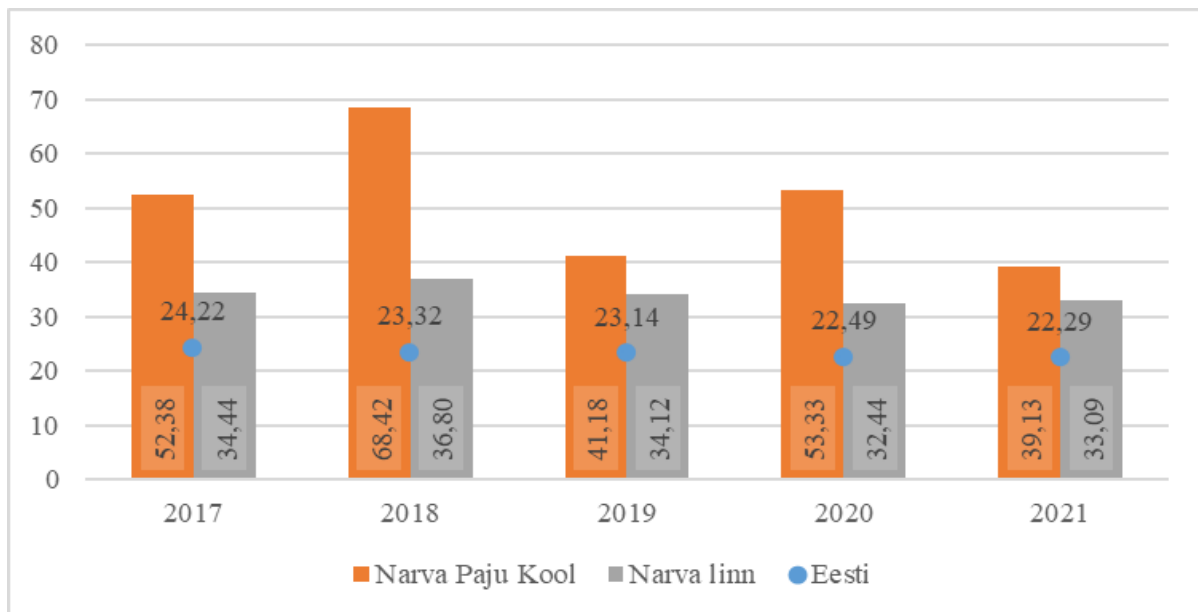
Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Joonis 3. Keskkhariduse omandanute osakaal 4 aastat pärast põhikooli lõpetamist, %.

Positiivsena saab välja tuua, et suurem osa kooli lõpetajatest jätkab õpinguid kutsekoolis. Juhtkonna hinnangul lähevad umbes 10% põhikooli lõpetajatest gümnaasiumisse ning ülejäänud kutsekooli. Direktori sõnul tunnevad klassijuhatajad oma õpilaste käekäigu vastu suurt huvi ning neil on andmed, kuidas lõpetanud oma haridusteed jätkavad.

Kooli lõpetajatel on keskkhariduse omandamisel Eesti keskmisest väiksem osakaal, kuid kutsealase hariduse on viis aastat pärast põhikooli lõpetamist omandanud nii Eesti keskmisest kui ka Narva linna koolide keskmisest rohkem õpilasi (joonis 4), nt 2018. aastal oli viie aasta pärast kooli lõpetanute seas kutsehariduse omandanute osakaal 68,42%, ületades riigi keskmist näitajat üle poole ning Narva linna keskmist näitajat ligi poole võrra.

Joonis 4. Kutsealase hariduse omandanute osakaal 5 a pärast põhikooli lõpetamist, %.

Sisehindamise protsessis on kool oma tegevusi kirjeldanud ja on koostanud tabeli kujul kokkuvõtte iga õppeaasta kohta⁴⁸. See sisaldab üldisi arvandmeid ja tegevusnäitajaid, nt üldine rahulolu 4. ja 8. klassides, lõpueksamite keskmine hinne, kuid ei sisalda analüüsi, võrdlust eelmiste õppeaastatega, selles ei ole toodud välja kooli tugevusi ja parendusvaldkondi. Kooli sisehindamise kokkuvõtetes õpitulemusi ja eksamite tulemusi aineti ei kajastata, samuti ei ole toodud välja õpilaste eesti keele eksami madalat taset. Sisehindamise aruannet on tutvustatud õppenõukogus⁴⁹, kuid õppenõukogu protokoll on üldsõnaline ja ei sisalda toimunud arutelu.

Arengukava⁵⁰ on koostatud perioodi 2021–2025 kohta, selle koostamisel lähtuti sisehindamise aruannetest 2017/2018. õppeaastast kuni 2019/2020. õppeaastani.

Arengukavas on üldesmärgina välja toodud, et kool loob tingimused iga õpilase õppimiseks ja arenguks, annab võimalused edaspidiseks hariduseks ja elukutse saamiseks. Indikaatoritena on 2021–2025 eesmärkide saavutamiseks välja toodud:

- 1) Keskhariduse omandanute osakaal pärast põhikooli lõpetamist on tõusnud 2020. aasta 66,7%lt 2025. aastaks 70,0%ni.
- 2) Edasiõppijate osakaal põhikooli lõpetajate üldarvust on tõusnud 2020. aasta 80,0%lt 2025. aastaks 85,0%ni.
- 3) Eesti keelest erineva emakeelega põhikooli lõpetajate osakaal, kes valdavad eesti keelt vähemalt B1 tasemel, suureneb 2020. aasta 40%lt 2025. aastaks 45%ni.
- 4) Väljalangevus III kooliastmes väheneb 2020. aasta 0,2%-lt 2025. aastaks 0,1%-ni.
- 5) Õpetajate vastavus riigikeele oskuse taseme nõuetele suureneb 2020. aasta 40,3%-lt 2025. aastaks 50,0%-ni.

Iga kooli eesmärgiks peaks olema, et 100% õpilastest jätkab haridusteed, olgu siis kutsekoolis või gümnaasiumis ning oluline on, et võimalikult paljud õpilased lõpetaksid valitud kooli. B1 taseme peaks omandama kõik põhikooli lõpetajad, seega seadmine eesmärgiks 45% lõpetajatest on väga madal. Õpetajate riigikeeleoskuse tõstmine on väga vajalik, kuid keeletaseme tempo peaks olema kiirem, kui arengukavas on planeeritud.

⁴⁸ Kooli 2021/22. õppeaasta sisehindamise aruanne.

⁴⁹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

⁵⁰ Narva Linnavalitsuse kultuuriosakonna 06.11. 2020 käskkiri nr 1.1-8/10452-2.

Arengukavas tuuakse välja, et kool tagab iga õpilase individuaalset arengut toetavate õppemeetodite rakendamise ja tugimeeskonna toe nii, et see innustab igat õpilast kõrgeid sihte seadma. Selleks tuleb laiendada eesti keele õpet mitteformaalses (väljasõidud, õppekäigud, ekskursioonid, kooliringid, aastaringised õuetunnid) keskkonnas teiste asutustega koostöös ning jätkata projektitöös osalemist, et näha ja uurida erinevaid Eestimaa paiku.

Juhtkonna sõnul osaleb kool aktiivselt Keskkonnainvesteeringute keskuse (edaspidi KIK) keskkonnateadlikkuse projektides ning selle kaudu on olnud õpilastel võimalus käia õppekäikudel, kus giidid on juhendanud õpilasi eesti keeles, sel aastal on toimunud õppekäigud Iisakule ja Sillamäele.

Juhtkond sõnul osaleti enne Covid-19 ka noortekohtumisel, kus kohtuti Hiiumaa ja Rõuge kooli õpilaste ja õpetajatega, koolist osales selles projektis 10 õpilast. Koolis tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi, need on osaliselt eestikeelsed, lauldakse eesti keeles ja koolis tegutseb rahvatantsuring, kus õpitakse Eesti rahvatantse. Kool on ka „Liikuma kutsuv kool“ ja osaleb VEPA programmis, programmide koolitused on eestikeelsed. On käimas ka Erasmuse rahvusvaheline projekt. Aasta tagasi oli projekt, kus käidi Rahvusraamatukogus eesti keeles õppimas. Sel aastal minnakse kodanikupäeva tähistamiseks Tallinnasse Riigikokku, kus Riigikogu tööd tutvustatakse eesti keeles.

Juhtkonna sõnul erinevates projektides osalejate suhtlemisjulgus paranes ja sõnavara suurenes.

Üldtööplaan⁵¹ 2022/2023. õppeaastaks on õppenõukogus kehtestatud. Üldtööplaanis on ülesandeks laiendada eesti keele õpet mitteformaalses keskkonnas (väljasõidud, õppekäigud, ekskursioonid, kooliringid, aastaringised õuetunnid) ja tegevustena planeeritud KIKi projektid eestikeelsete giididega ja projektinädal, milles kasutatakse ainetevahelist lõimingut, sh eesti keelt. Üldtööplaan on tabeli kujul, kuhu tegevuse toimumise kuu(d) on märgitud „x“ tähega.

Direktor selgitas, et üldtööplaani koostamisel võetakse aluseks eelmise aasta üldtööplaan, rutiinsed tegevused pannakse plaani kirja. Siis vaadatakse sisehindamise aruannet, arengukava ja linna tegevuskava ning kajastatakse plaanis nendest tulenevad tegevused. Õppealajuhataja lisab sisekontrolliplaani ja turvalisusega seotud tegevused ja erinevad projektid. Kui plaan on valmis suuremaks aruteluks, siis tehakse see Google Drive'i kaudu kõigile õppe- ja kasvatusala töötajatele kättesaadavaks ja täienduste tegemiseks. Üldtööplaanist tehakse kuupõhine plaan, mis sisaldab kõiki tegevusi, mis kuu jooksul on toimumas, selle järgi toimides on lihtne igapäevaseid tegevusi planeerida ja tehtut kontrollida.

Üldtööplaani projekt avalikustati kõigile õppe- ja kasvatusala töötajatele, kuid seda ei ole toodud välja õppenõukogu protokollis⁵², samuti ei sisalda protokoll koosolekul toimunud arutelusid, mistõttu ei ole täidetud haridus- ja teadusministri määruse nõuet, mille kohaselt esitatakse protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühike sisu⁵³.

3.1. Ettepanekud direktorile

3.1.1. Analüüsida kooli tegevusnäitajaid, sh õpilaste eesti keele tulemuslikkust, ja teha tulemustest lähtuvalt järeldused ning planeerida tegevused õppetöö tulemuslikkuse parandamiseks ja õpilaste keeleoskuse arendamiseks.

⁵¹ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

⁵² Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

⁵³ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lg 8 p 6.

- 3.1.2. Määratleda üldtööplaanis konkreetsed ajad tegevuste planeerimisel. Kui tegevuste täitmise tähtjaks on õppeaasta jooksul, siis see märgib pigem tegevuste perioodi, mitte lõpptähtaega.
- 3.1.3. Korraldada koolis haaravaid eestikeelseid üritusi, mis tõstaksid õpilaste motivatsiooni eesti keelt õppida.

3.2. Ettekirjutus pidajale

Tagada õppenõukogu protokollide vormistamisel kooskõla haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 5 lõike 8 punktiga 6, esitades protokollis sõnavõtjate nimed ja sõnavõtu lühikese sisu. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.04.2023.

4. Kasutatavad õppematerjalid

Vaadeldud tundides kasutati 5. klassi eesti keele õpikut (Koolibri, Anne Jänese ja Antidea Metsa), 6. klassi eesti keele õpikut (Koolibri, Anne Jänese ja Antidea Metsa), 8. klassi eesti keele õpikut ja töövihikut (Koolibri, Aino Siirak). Vaadeldud tundides olid kasutusel ka mõned pildid, slaidid ja üks lühike video.

Õpetajad kinnitasid, et õppematerjalid on koolis olemas, kasutatakse Koolibri kirjastuse õpikuid. Töövihikud on küll olemas, aga valdavalt neid ei kasutata, sest on õpilaste keeletaset arvestades väga rasked.

Õpetajad koostavad paljud töölehed ise ning töölehed kleebiti tunni käigus ka vihikutesse, et nende järgi oleks võimalik õppida.

Õpetajad selgitasid vestlusel, et õpilaste eesti keele tase on väga madal ja ei võimalda käsitleda õpikus etteantud teemasid, vaid õpetaja peab õpilaste keeleoskusest lähtudes kohandama õppematerjale.

4.1. Ettepanekud direktorile

- 4.1.1. Arendada kasutatavat õppevara, kuni kuuenda klassini on olemas teisi õpikuid, mille järgi õppimine on huvitavam, aktiivsem ja jõukohasem, samuti soovitada tutvuda põhikooli III kooliastme jaoks muude õpikutega ja teha sealt parim valik, et võimaldada õpilastele huvitavat, aktiivset ja jõukohast õpet.
- 4.1.2. Julgustada õpetajaid kasutama õppetöös lisamaterjale, sh sõnastikke ja käsiraamatuid, teemakohaseid kuulamisülesandeid ja võimalusel filmikatkeid, kasutama keeletabeleid, ärgitada õpilasi ise looma elulisi dialooge, otsima teemakohaseid sõnu, et kaasata õpilased aktiivselt tunni teemaga tegelema.
- 4.1.3. Julgustada ja toetada õpetajaid tegema koostööd keeleõppe materjalide koostamisel, et koostatud õppematerjal oleks kvaliteetne ning toetaks õpilaste arengut ja keeleoskuse omandamist.

5. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon, keeleoskuse tase ja täienduskoolitus

Järelevalves kontrolliti õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust haridus- ja teadusministri määruses⁵⁴ sätestatule ning võrreldi EHISesse kantud andmete vastavust (väljavõte 19.09.2022) kvalifikatsiooni tõendavale dokumentidele.

Kooli õppe- ja kasvatusala töötajaid, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded, oli koolis kokku 58, kvalifikatsioon vastas kehtestatud nõuetele 43 töötajal: 36 õpetajal, kahel eripedagoogil, logopeedil, psühholoogil, sotsiaalpedagoogil, õppealajuhatajal, kes on ka õpetaja, ja direktoril, kes

⁵⁴ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määrus nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“.

annab ühes klassis eesti keele tunde. 15 õppe- ja kasvatusala töötaja kvalifikatsioon nõuetele ei vastanud, neist 13 olid õpetajad, üks logopeed ja üks eripedagoog.

Kvalifikatsioon ei vasta nõuetele järgmistel õppe- ja kasvatusala töötajatel:

- 1) Õpetaja (eesti keel teise keelena II kooliaste 2 tundi, eesti keel teise keelena III kooliaste 4 tundi, rütmika I kooliaste 1 tund, vene keel I kooliaste 4 tundi, muusikaõpetus I kooliaste 1 tund, matemaatika I kooliaste 3 tundi, kehaline kasvatus I kooliaste 1 tund, kunst ja käeline tegevus I kooliaste 4 tundi, elu- ja toimetulekuõpe I kooliaste 4 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 2) Õpetaja (eesti keel teise keelena II kooliaste 7 tundi, eesti keel teise keelena III kooliaste 17 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 3) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 2 tundi, inglise keel II kooliaste 2 tundi, inglise keel III kooliaste 2 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 4) Õpetaja (tööõpetus II kooliaste 6 tundi, tööõpetus III kooliaste 20 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 5) Õpetaja (elu- ja toimetulek II kooliaste 2 tundi, inimeseõpetus II kooliaste 2 tundi, kunstiõpetus II kooliaste 2 tundi, loodusõpetus II kooliaste 2 tundi, matemaatika II kooliaste 8 tundi, tööõpetus II kooliaste 2 tundi, vene keel II kooliaste 6 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga on sõlmitud tähtajaline tööleping.
- 6) Õpetaja (inglise keel I kooliaste 3 tundi, inglise keel II kooliaste 8 tundi, inglise keel III kooliaste 13 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 7) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 2 tundi, matemaatika III kooliaste 3 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 8) Õpetaja (kehaline kasvatus I kooliaste 7 tundi, kehaline kasvatus II kooliaste 2 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 9) Õpetaja (matemaatika II kooliaste 10 tundi, arvutiõpetus II kooliaste 1 tund, arvutiõpetus III kooliaste 1 tund, inimeseõpetus III kooliaste 1 tund, loodusõpetus III kooliaste 2 tundi, matemaatika III kooliaste 4 tundi, vene keel III kooliaste 5 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 10) Õpetaja (kunst I kooliaste 1 tund, tööõpetus I kooliaste 2 tundi, tööõpetus II kooliaste 5 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 11) Õpetaja (keemia III kooliaste 10 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes ei ole kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 12) Õpetaja (vene keel ja kirjandus II kooliaste 9 tundi, vene keel ja kirjandus III kooliaste 14 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.

- 13) Õpetaja (bioloogia III kooliaste 11 tundi, geograafia III kooliaste 15 tundi) – kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, õpetajal puudub õpetajakutse. EHISes on kvalifikatsioon nõuetele vastavaks märgitud, õpetajaga ei ole sõlmitud tähtajalist töölepingut.
- 14) Eripedagoog 0,5 ametikohta. EHISes ei ole eripedagoogi kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Haridus- ja teadusministri määruse⁵⁵ kohaselt on eripedagoogi kvalifikatsiooninõudeks erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse. Eripedagoogil puudub erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või eripedagoogi kutse.
- 15) Logopeed 0,5 ametikohta. EHISes ei ole logopeedi kvalifikatsioon märgitud nõuetele vastavaks. Haridus- ja teadusministri määruse⁵⁶ kohaselt on logopeedi kvalifikatsiooninõudeks erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse. Logopeedil puudub erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või logopeedi kutse.

Kaheksal õpetajal on võimalus õpetajakutse omandamisega viia kvalifikatsioon vastavusse kehtivate nõuetega, viiel õpetajal puudub vajalik magistrikraad ja õpetajakutse.

Lisaks puuduvad ENIC/NARIC Keskuse hinnangud kolmel õpetajal ja seetõttu ei saanud hinnata kvalifikatsiooni.

Juhime tähelepanu, et haridusasutuse juht peab tegema kõik endast sõltuva, et täita õpetajate ametikohad kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega. Õpetajaga, kelle kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, saab PGSi⁵⁷ alusel sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks tingimusel, et õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat. PGSi⁵⁸ kohaselt kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kooli hoolekogu. Koolis on korrale lisatud märke direktori käskkirjaga⁵⁹ kinnitamise kohta. Käskkirja ega hoolekogu dokumenti korra arutamise või kehtestamise kohta järelevalves ei esitatud. Direktori sõnul ei ole talle käskkirju ja hoolekogu materjale, sh protokolle üle antud. Juhime tähelepanu, et mittepädeva haldusorgani poolt antud haldusakt on kehtetu algusest peale⁶⁰.

Direktori sõnul viidi eesti keele õpetajate leidmiseks läbi kolm konkurssi, õppeaasta alguseks ametikohad täideti, aga kõiki kohti ei saadud täita kvalifikatsiooni ja vastavat keeleoskust omavate pedagoogidega.

Täiendavalt oli vaatluse all õppe- ja kasvatusala töötajate keeleoskuse tase vastavalt Vabariigi Valitsuse määruses⁶¹ kehtestatud ning eesti keeles õpetamise täienduskoolitused. Koolis õpetavad eesti keelt teise keelena kaheksa õpetajat, kellest neli omavad nõutavat kvalifikatsiooni ja keeletaset C1, kahe õpetaja kvalifikatsioon vastab nõuetele, kuid puudub nõutav keeletase C1 ning kahel õpetajal kvalifikatsioon nõuetele ei vasta, kuna õpetajatel puuduvad magistrikraad ja õpetajakutse ning nõutav keeletase. Koolis töötab 40 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle keeleoskus ei vasta nõutavale tasemele B2 ning õppealajuhataja, kelle keeleoskus ei vasta C1

⁵⁵ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lg 1.

⁵⁶ Haridus- ja teadusministri 29.08.2013. a määruse nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ § 4 lg 4.

⁵⁷ PGS, § 74 lg 7.

⁵⁸ PGS, § 74 lg 1¹ p 8.

⁵⁹ Direktori 14.12.2010 käskkiri numbrita.

⁶⁰ Haldusmenetluse seadus, § 63 lg 2 p 3.

⁶¹ Vabariigi Valitsuse 20.06.2011. a määruse nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ § 9 p-d 6 ja 7.

tasemele. Koolis töötavate õpetajate vastavus riigikeeleoskuse taseme nõuetele on oluliselt madalam nii riigi keskmisest kui ka Narva linna koolide keskmistest näitajatest (tabel 4).

Tabel 4. Õpetajate riigikeeleoskuse vastavus nõuetele (%).

Õppeasutus	2017	2018	2019	2020	2021
Narva Paju Kool	37,84	38,10	38,46	46,94	40,00
Narva koolide keskmine	58,06	62,78	61,54	64,30	64,60
Eesti keskmine	93,07	93,23	93,30	93,28	93,57

Allikas: Haridus- ja Teadusministeerium

Kui Narva linnas kokku vastab EHISE andmetel eesti keele oskus nõuetele üle 60% õpetajatest, siis koolis on riigikeele nõuetele vastavate õpetajate näitaja alla 50%, olles 2021. aastal vaid 40%. Direktori sõnul ei tajunud õpetajad vajadust keeleoskuse omandamiseks, sest kooli spetsiifikast lähtudes arvestati, et kooli õppekeeleks jääb vene keel.

Perioodil 2017–2022 on 28 õpetajat osalenud eesti keele kursustel. Teises keeles õpetamise metoodikakursusel ei ole perioodil 2017–2022 osalenud ükski õpetaja. Kooli sisehindamises⁶² on sõnastatud vajadus kujundada iga meeskonnaliikme professionaalset arengut toetav keskkond ja saavutada igaühe individuaalne vastutus oma arengu eest. Käesoleva õppeaasta üldtööplaanis⁶³ on eesmärgiks seatud õpetajate professionaalse arengu ja koostöö toetamine.

Direktori sõnul on kooli juhtkond kujundanud keeleõpet soodustava keskkonna ning riigikeele oskuse arendamine on selle õppeaasta prioriteet, juba on avatud tugiisikute keeleõppe grupp, kus osaleb 12 tugiisikut, samuti on avatud B2 taseme keeleõppegrupp, kus osaleb 12 pedagoogi ja B1 taseme grupp, milles osaleb 10 pedagoogi. Soovijaid on 10 inimest A2 taseme õppegruppi ja 9 õpetajat on avaldanud soovi õppida C1 tasemel eesti keelt, aga neile gruppidele ei ole leitud õpetajaid, seepärast ei ole need kursused veel käivitunud. Kõikide keelekursuste rahastamist toetab Töötukassa. Direktor ütles, et töötajate motiveerimiseks kursustel osaleda toimuvad keelekursused üldtööaja sees ja on osalejatele tasuta.

Lisaks keelekursustele on juhtkond soodustanud osalemist lõimitud aine ja keeleõppe (edaspidi LAK) koolitusel ja neil koolitustel, mis on suunatud HEV-lastete õpetamisele. Juhtkonna sõnul kaks õpetajat juba õpivad LAK koolitusel ja HEV teemalisele koolituspäevale on registreeritud üks õpetaja.

5.1. Ettepanekud direktorile

- 5.1.1. Püüda leida kooli uusi hea eesti keele oskuse ja hea metoodilise väljaõppega õpetajaid.
- 5.1.2. Suunata õpetajaid rohkem nüüdisaegse õppemetoodika koolitustele ja jälgida, kuidas koolitusel omandatu jõuab tegelikku õpetamispraktikasse.
- 5.1.3. Soovitada kvalifikatsiooninõuetele mittevastavatel õpetajatel taotleda esimesel võimalusel õpetajakutse, direktoril ja kooli pidajal toetada ja motiveerida õpetajaid õpetajakutse taotlemisel.

⁶² Sisehindamise 2021/2022. aruande lisa 3 punkt 2.

⁶³ Õppenõukogu 30.08.2022 koosoleku protokoll nr 1.

- 5.1.4. Leida õpetajatele võimalus osaleda eesti keele koolitustel ning ka eesti keele kui teise keele meetoodikaalastel koolitustel ja toetada õpetajaid nõutava taseme keeleeksami sooritamisel.
- 5.1.5. Suunata õpetajaid üksteiselt õppimisele, osalema partnerkoolide õppeprotsessis ning suvelaagrites, lisaks pakkuda individuaalset tuge, sh mentorlust neile õpetajatele, kes on valmis oma keeleoskust parandama. Keeleõppeplaani võivad kuuluda sellised tegevused nagu keelekursused, keeleklubid, keelekohvikud, mentorõpe, tööjõuvahetused, koolivahetused, stažeerimised jms.
- 5.1.6. Julgustada ja toetada õpetajaid kasutama individuaalseid ressursse (osalema koolitustel, kasutama eestikeelset meediat), ületamaks keelebarjääre ja saavutamaks eesti keele oskus nõutaval tasemel. Eesti keelt vajalikul tasemel valdavate pedagoogide vähesus ei võimalda kvaliteetselt eesti keeles aineid õpetada.
- 5.1.7. Koostada koostöös pidajaga õpetajate ja tugispetsialistide tööle värbamiseks motivatsioonipakett, mille rakendamine hõlbustaks õpetajate ja tugispetsialistide ametikohtade täitmist.

5.2. Ettekirjutused pidajale

- 5.2.1. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele, korraldada konkursid nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel on olemas nõutav tasemeharidus, kuid puudub õpetajakutse, juhul, kui töötajale ei ole omistatud õpetajakutset hiljemalt 01.12.2023. Täitmise tähtaeg: 01.01.2024.
- 5.2.2. Tagamaks koolis töötavate õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõigetes 6, 7 ja 9 esitatud nõuetele, korraldada konkursid nendele õppe- ja kasvatusala töötajate ametikohtadele, kellel puudub magistrikraad ja kes ei ole asunud seda omandama. Täitmise tähtaeg: 01.09.2023.
- 5.2.3. Tagada kooli hoolekogul õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ja teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtadele korraldatava konkursi läbiviimise korra kehtestamine lähtudes põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 73 lõike 1¹ punktist 8. Täitmise tähtaeg: 01.04.2023.
- 5.2.4. Tagada Eesti hariduse infosüsteemi kantud andmete õigsus, lähtudes Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ § 18 lõike 1 punktis 17 sätestatust vastavalt käesoleva õiendi punktis 5 toodud selgitustele. Täitmise tähtaeg: alates õiendi teatavakstegemisest, tõendavate dokumentide esitamise tähtaeg 01.02.2023.